

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο "ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ"

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007 - ΤΕΥΧΟΣ 160ον

Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος ἐν μέσῳ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν πυροπλήκτων ἐνοριῶν, στοὺς ὁποίους προσέφερε χρηματικό ποσό καὶ διάφορα σχολικά εἶδη.

ΘΣΙΟΘ ΝΙΚΩΝ Θ "ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ"

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007 • ΤΕΥΧΟΣ 160ον

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 826

Πρός

Τόν Ἱερό Κληρο καί τόν εὐσεβή λαό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεωσ μας.

«Εἰς τά ἴδια ἦλθε καί οἱ ἴδιοι αὐτόν οὐ παρέλαβον».

Χριστιανοί μου ἀγαπητοί,

Καί σεῖς καί ἐγώ σήμερα στεκόμαστε μπροστά στό πῶ μεγάλο, τό πῶ συγκλονιστικό γεγονός τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Βιώνουμε μέ συγκίνηση καί εὐγνωμοσύνη τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ πάνω στόν μικρό πολυστένακτο πλανήτη μας.

Ὁ Θεός γίνεται ἄνθρωπος, γιά νά κάνει τόν ἄνθρωπο Θεό. Ὁ Θεός μπαίνει στό μονοπάτια τῆς ἱστορίας, γιά νά ἀλλάξει τήν ἀνθρώπινη ζωή. Ὁ Θεός ἔρχεται ἀνάμεσά μας, γιά νά μᾶς προσφέρει τήν εἰρήνη, νά μᾶς πλουτίσει μέ τήν ἀγάπη του καί νά εὐαγγελιστεῖ τήν δικαιοσύνη. Αὐτός «νεοποιεῖ τοὺς γηγενεῖς, χοϊκός χρηματίσας». Αὐτός «ἀφθαρτίζει καινοπρεπέστατα καί ἀθανατίζει τό πρόσλημμα».

Εἶναι πιθανό ν' ἀκοῦτε μερικοί ἐπιφυλακτικά τήν μαρτυρία μου. Κατανοῶ μιά τέτοια στάση, ἀφοῦ στίς μέρες μας ἔχασαν οἱ λέξεις τήν σημασία τους κάτω ἀπό μιά ἀπίστευτη φθορά ἢ μιά μεθοδευμένη καπηλεία.

Ὡστόσο ἡ σημασία τῆς ἐνανθρωπήσεωσ τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀδύνατο ν' ἀγνοηθεῖ. Τό Εὐαγγέλιο τοῦ Κυρίου μας, σφραγισμένο μέ τό ἅγιο Αἷμα του, ἐξακολουθεῖ νά παραμένει γιά ὅλους μας ἡ μεγαλύτερη πρόκληση καί ἡ μοναδική ἐλπίδα.

Ἐπικοινωνῶ μαζί σας σήμερα, γιά μιά ἀκόμη φορά, γιά νά σᾶς μεταδώσω αὐτή τήν ἐλπίδα καί νά σᾶς ἀπευθύνω λόγο πατρικό πού βγαίνει μέσα ἀπό τήν καρδιά μου, γιατί ἐκεῖ βαθιά τόν ἔθρεψε ἡ ἀγάπη μου

καί τόν ξενύχτησε ἡ ἀγωνία μου γιά σᾶς.

Ὁ θεόπνευστος Εὐαγγελιστής Ἰωάννης μᾶς λέγει, ὅτι ὁ Χριστός μας ἦλθε μέ τήν Γέννησή Του κοντά στους ἀνθρώπους, πού πάντα θεωρεῖ δικούς του, γιατί αὐτός τούς δημιούργησε. Ὅπως ὁ πατέρας πάντα ἀγαπάει τό παιδί του καί δικό του πάντα τό θεωρεῖ, ἔστω καί ἂν ἐκεῖνο εἶναι ἐπαναστατημένο καί ἀπειθαρχο καί τοῦ ἔχει γυρίσει μέ ἀσέβεια τήν πλάτη, ἔτσι καί ὁ Θεός πάντα ἀγκαλιάζει μέ στοργή τούς ἀνθρώπους ὡς δικά του δημιουργήματα. Βγήκαμε ἀπό τά Ἅγια χέρια του. Ἔχουμε μέσα μας τήν ζωογόνο καί ἀθάνατη πνοή του. Εἴμαστε «κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωσιν» δημιουργημένοι, ἔστω καί ἂν αὐτή τήν εἰκόνα τήν ἐξαχρειώσαμε καί τήν κάναμε ἐντελῶς ἀγνώριστη.

Μέ τήν Γέννησή του ἦλθε κοντά μας, στήν γῆ μας, στό χῶρο τῆς δουλειᾶς μας σάν ἄλλος Ἰωσήφ, γιά νά μᾶς φέρι μαζί μέ τήν ἀγάπη του καί τήν ἀπαραίτητη πνευματική τροφή μας. Ἦλθε, γιά νά μᾶς φέρι ὅλα ἐκεῖνα τά ἀγαθά πού τά εἶχαμε στερηθεῖ καί μᾶς εἶναι τόσο ἀπαραίτητα, δηλαδή τήν εἰρήνη, τήν χαρά, τήν ἀγάπη καί τήν ἰσότητα.

Καί ὁμως, ἐνῶ Ἐκεῖνος «ἔκλινε οὐρανοῦς καί κατέβη», ἐμεῖς ἀδιαφορήσαμε γιά τόν ἐρχομό του καί δέν τόν ἀποδεχθήκαμε ὡς Λυτρωτή μας. «Εἰς τά ἴδια ἦλθε καί οἱ ἴδιοι αὐτόν οὐ παρέλαβον».

Καί αὐτό ἀποτελεῖ τήν τραγωδία τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπό τό ἕνα μέρος ὄλοι τόν νοσταλγοῦν καί τόν ἀναμένουν. Τόν βλέπουν στόν ὕπνο τους καί γιά τόν ἐρχομό του συζητοῦν ὄρες ἀτελείωτες, καί μέ ζῆλο διαβάζουν ὅλα τά ἱερά βιβλία πού γιά τόν Μεσσία γράφουν καί, ὅταν κάνει τήν ἐμφάνισή του, τόν ἀρνοῦνται, τόν περιφρονοῦν, ἀδιαφοροῦν γιά τήν παρουσία του καί κλείνουν τά αὐτιά τους στό θεῖο κήρυγμά του καί μέ ἀγριότητα σάν κακοῦργο τόν σταυρώνουν.

Καί τά ἀποτελέσματα εἶναι γνωστά. Θλίψη καί στενοχώρια. Ἄγχος καί τρόμος. Ἡ τραγική ἐμπειρία τῶν πολέμων, οἱ τρομερές δυνατότητες τῶν ὑπερδυνάμεων, τό ἐνδεχόμενο ἑνός πυρηνικοῦ ὀλέθρου, ἡ καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καί ὁ ὀλοφάνερος ἐπακόλουθος κίνδυνος γιά τήν υἰεῖα καί τήν ζωή μας, ἡ αὐξανόμενη ἐγκληματικότητα, τά πολλαπλά φαινόμενα ρατσισμού, ἡ διακίνηση τῶν ναρκωτικῶν, ἡ ἐμφάνιση νέων θανατηφόρων καί μεταδοτικῶν ἀσθενειῶν καί ἡ χωρίς ἠθικούς φραγμούς ζωή ἔχουν ἐδραιώσει στίς καρδιές ὄλων μας τόν φόβο καί ἔχουν χαρίσει στόν καθένα μας ὡς μόνιμο σύντροφο τήν ἀγωνία γιά τό μέλλον τό προσωπικό καί τό οἰκογενειακό.

Καί ὅλα αὐτά, γιατί παρέμειναν οἱ ἀνθρώποι σφιχτά δεμένοι μέ τά πάθη τους. Πίστεψαν ἀφελέστατα, ὅτι μποροῦν νά ὑπηρετοῦν «Θεό καί μαμμωνᾶ». Θεοποίησαν τήν ἐπιστήμη, μέ τήν ὁποία προσπαθοῦν ἀκόμα καί ἀνθρώπινη ζωή νά δημιουργήσουν μέσφ τῆς κλωνοποίησης.

Παρασύρθηκαν από τὰ πλάνα συνθήματα πού τούς καλοῦν νά ἀπελευθερωθοῦν ἀπό τίς θρησκευτικές δεσμεύσεις καί τίς ἐνοχλητικές ἀπαγορεύσεις, πού προϋποθέτει ἡ διδασκαλία τοῦ Ναζωραίου. Ὅχι μόνο δέν ἔτρεξαν κοντά του, ἀλλά ἔβαλαν φραγμούς καί στήν δική του πορεία πρὸς τόν ἄνθρωπο καί ναρκοθέτησαν τὰ βήματά του πρὸς αὐτόν. Ἐκλείσαν ἐρμητικά τίς καρδιές τους καί ἄφησαν ἔξω στήν παγωνιά τῆς ἀμφισβήτησης τόν διακριτικό Θεό τους νά περιμένει μέ ὑπομονή. Δέν τοῦ παραχώρησαν τόν ζωτικό χῶρο τῆς καρδιάς τους, γιά νά τήν ἀναγεννήσει καί ἀνακαινίσει.

Πήραμε τό ὄνομά του, ἀλλά μείναμε μακριά ἀπό τήν Χάρη του. Εἶναι ἑκατομμύρια σήμερα οἱ χριστιανοί σ' ὅλο τόν κόσμο, φοβοῦμαι ὅμως πὼς εἶναι ἐλάχιστοι ἐκεῖνοι πού μποροῦν νά διεκδικήσουν αὐτή τήν ιδιότητα.

Πολλοί καπηλεύτηκαν τό ὄνομά του, ἄλλοι τό ἔθεσαν στήν ὑπηρεσία πολιτικῶν καί ἄλλων κοσμικῶν συμφερόντων, ἄλλοι ἔκρυψαν πίσω ἀπό αὐτό τήν ἄνομη βιοτή τους καί τό ἀμαύρωσαν μέ πράξεις ἀνέντιμες.

Καί ἡ τραγικότητα τοῦ ἀνθρώπου ὀλοκληρώνεται στό γεγονός, ὅτι, ἐνῶ ἦλθε ὁ Θεραπευτής, πέρασε ἀπό κοντά του καί ρώτησε τόν καθένα «θέλεις ὑγίης γενέσθαι;», ὁ ἄνθρωπος ἔμεινε ἀθεράπευτος, γιατί δέν θέλησε τήν ὑγεία. Ἐνῶ ὁ Ἐλευθερωτής τόν πλησίασε, γιά νά τοῦ συντρίψει τίς ἀλυσίδες πού τόν βασάνιζαν, ἔμεινε ἀλύτρωτος, γιατί δέν διέθεσε σ' αὐτή τήν προσπάθεια τήν ἀπαραίτητη συγκατάθεσή του. Ἐνῶ κοντά του ἦλθε τό φῶς, ὁ ἄνθρωπος σάν τυφλοπόντικας προτίμησε νά ζεῖ στό σκοτάδι μέ εὐθύνη δική του, ἐξασφαλίζοντας τή συμφορά του.

Ἄδελφοί μου ἀγαπητοί,

Εἶναι σήμερα, περισσότερο ἀπό ἄλλοτε, ἀνάγκη γιά ἀλλαγὴ πορείας καί διόρθωση τῶν σφαλμάτων μας. Ἡ μετάνοια καί ἡ ἐπιστροφή κοντά στόν Χριστό μας εἶναι ἀνάγκη νά πραγματοποιηθοῦν χωρίς καθυστέρηση. Ἡ ἀναβολή μοιραίως θά μᾶς ὀδηγήσει ὀλοταχῶς στόν ὄλεθρο. Πρέπει νά συνειδητοποιήσουμε πὼς ὑπάρχει ἡ Χριστός ἢ Χάος, ἀφοῦ «πάντες οἱ μακρύνοντες ἀπό Αὐτόν ἀπολοῦνται».

Μόνο ὁ Χριστός λυτρώνει τόν ἄνθρωπο καί καταξιώνει τήν ἀνθρώπινη ἱστορία. Ἡ ὑπέρβαση τῆς κρίσης καί ὁ ἐξορκισμός τῆς καταστροφῆς περνᾷ ἀπαραίτητα ἀπό τό μονοπάτι τοῦ Χριστοῦ. Κοντά του ὑπάρχει ἡ ἀληθινὴ χαρὰ καί ἡ πραγματικὴ εὐτυχία.

Ἄς τόν πλησιάσουμε εἰλικρινά, οὐσιαστικά, μέ ἀγάπη καί πειθαρχία στίς σωτήριες ἐντολές Του. Μὲ ὀλόψυχη διάθεση νά ὑποταχθοῦμε σέ αὐτόν, γιά νά γίνουμε παιδιά του ἐλεύθερα. Γιατί ἡ ὑποταγὴ μας στόν Θεό σημαίνει ἐλευθερία, ἐνῶ ἡ ἀχαλίνωτη ζωὴ μας μακριά ἀπό τόν

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ**Η ΕΙΡΗΝΗ****Τοῦ Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Μιλτιάδου**

«Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται» (ὁ ἕβδομος μακαρισμὸς τοῦ Κυρίου). Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀποκτήσουν αἰώνια μακαριότητα, πρέπει νὰ γίνουν εἰρηνοποιοί.

Ἄναφέρει τὸ γεροντικό ὅτι ὁ Μέγας Παῖσιος κυριεύθηκε ἀπὸ θυμὸ καὶ παρακάλεσε τὸν Κύριο νὰ τὸν ἐλευθερώσει ἀπὸ αὐτὸ τὸ πάθος. Ὁ Κύριος ἐμφανίστηκε σὲ αὐτόν καὶ τοῦ εἶπε «Παῖσιε, ἂν θέλεις νὰ μὴν ὀργίζεσαι, μὴν ἐπιθυμεῖς τίποτε, μὴν κρίνεις καὶ μὴ μισήσης κανένα καὶ θὰ ἔχεις τὴν εἰρήνην». Ἔτσι ἀκριβῶς, ἀδελφοί μου, κάθε ἄνθρωπος πού κάνει τὸ θέλημά του νὰ ὑποχωρεῖ ἐναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων, θὰ εἶναι πάντα εἰρηνικός στὴν ψυχή. Ὅποιος ὅμως ἀγαπᾷ νὰ κάνει τὸ θέλημά του, νὰ πιστεῦει στοὺς λογι-

σμούς του, δὲν θὰ ἔχει εἰρήνη.

Μᾶς λέγουν πολὺ σοφὰ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἂν κάποιος προσεύχεται πολὺ καὶ νηστεύει, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀγάπη γιὰ τοὺς ἐχθρούς, ἡ ψυχὴ του δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει εἰρήνη. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος βρίσκειται μέσα στὴν ἁμαρτία, αἰχμαλωτισμένος στὰ πάθη του καὶ στίς κακίες του, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Κυρίῳ, ἔστω κι ἂν ἔχει ὅλα τὰ πλοῦτη τῆς γῆς.

Πρέπει νὰ κάνουμε σαφῆ διαχωρισμὸ μεταξὺ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ τῆς ἐξωτερικῆς εἰρήνης. Ἡ ἐξωτερικὴ εἶναι πολλὲς φορές ἐπίπλαστη γιατί ἔχει ἀνθρώπινα κριτήρια, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποκειμενικά. Ἐνας ἄνθρωπος εἶναι εἰρηνικός γιατί αὐτὸ τὸν ἐξυπηρετεῖ στὴν ἐργασία του ἢ σ' αὐτὸ πού θέλει νὰ ἀποκτήσει, ὅταν ὅμως βρεθεῖ σὲ κάποια δύσκολη στιγμή, τότε

Θεὸ σημαίνει σκληρὴ δουλεία.

Ἔτσι θὰ φύγει μακριὰ μας τὸ ἄγχος καὶ ἡ ἀγωνία καὶ θὰ βιώσουμε μὲ ἀνακούφιση τὴν πραγματικὴ εὐδαιμονία.

Τὸ εὐχόμαι μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου σὲ ὅλους καὶ ἰδιαίτερα στοὺς νέους μας, πού εὐρίσκονται στὸ στάδιο τῆς ἀναζήτησης καὶ ἀποτελοῦν τὴν ἐλπίδα γιὰ ἕναν πραγματικὰ εὐτυχισμένο ἐν Χριστῷ κόσμο.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2007

Θερμὸς εὐχέτης πρὸς τὸν Γεννηθέντα Κύριο

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

+ ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

γίνεται άγριο θηρίο. Βγάζει κακίες και πάθη τά όποια κανείς δέν ύποπτευόταν. Αυτό εΐναι φυσικό, γιατί δέν ύπάρχει τό πνευματικό ύπόβαθρο.

Σήμερα, πολλοί άνθρωποι, αγωνίζονται γιά τό άγαθό τής ειρήνης μέ διάφορες έκδηλώσεις, συλλαλητήρια, συλλόγους, άθλητικούς άγώνες, συμφωνίες κρατών. Αυτό όμως εΐναι ματαιότητα. Έάν ό άνθρωπος δέν ειρηνεύσει έσωτερικά, δέν τά βρει μέ τόν έαυτό του, νά ξεετάσει τίς άδυναμίες του καί νά τις πολεμήσει, δέν θά έχει ειρήνη.

Μās λέγει ό Άγιος Σιλουανός ό Άθωνίτης ότι γιά νά έχει ειρήνη ό άνθρωπος πρέπει νά μελετά τόν νόμο του Θεοϋ. Γιατί αυτός ό νόμος γράφτηκε από τό Πνεϋμα του Θεοϋ, καί τό Πνεϋμα του Θεοϋ πηγαινει από τή Γραφή στήν ψυχή. Όποιος έχει μέσα του τήν ειρήνη του Άγιου Πνεύματος σκορπίζει ειρήνη καί στους άλλους. Όποιος έχει μέσα του πνεϋμα κακό, σκορπά καί στους άλλους τό κακό.

Προσπαθοϋμε έμεις νά ειρηνεύομε τούς ανθρώπους, ένϋ έσωτερικά έχομε ταραχή. Μιλοϋμε γιά τήν ειρήνη, αλλά τό πάθος του θυμού εΐναι πρό των θυρών.

Η Άγία μας Εκκλησία εύχεται συνεχώς γιά τό υπέρτατο άγαθό τής ειρήνης. Στήν μεγάλη συναπτή ή καλύτερα στά «Ειρηνικά», άκοϋμε σε όλες τίς ακολουθίες «Έν ειρήνη του Κυρίου διεηθώμεν», «Ύπερ τής άνωθεν ειρήνης...», «Ύπερ τής ειρήνης του σύμπαντος κόσμου...». Άνεκτίμητος θησαυρός, ό όποίος προστατεύει τόν άν-

θρωπο καί ήμερεύει τά έθνη. Τί νά κάνει ό άνθρωπος τά πλούτη, τή δόξα, τά αξιώματα, όταν δέν ύπάρχει ειρήνη; Τότε δέν ύπάρχει καί ή χαρά, ύπάρχουν συγχύσεις, στενοχώριες, τσακωμοί, πού κάνουν τή ζωή μας άφόρητη.

Εΐναι αδύνατον νά έχομε ειρήνη στήν ψυχή, άν δέν παρακαλοϋμε μέ όλη μας τή δύναμη τόν Κύριο νά αγαποϋμε όλους τούς ανθρώπους. Ό Κύριος ήξερε πώς, άν δέν αγαποϋμε τούς έχθρούς, δέν θά έχωμεν ψυχική ειρήνη καί γι' αυτό μάς έδωσε τήν εντολή: «αγαπάτε τούς έχθρούς ύμών». Άν δέν αγαποϋμε τούς έχθρούς, τότε δέν θά έχομε μόνιμη ειρήνη.

Άν δώσαμε ειρήνη στον άδερφό μας, ό Κύριος θά μάς δώσει άσυγκρίτως περισσότερη. Άν όμως προσβάλλομε τόν άδερφό, θά έλει άπόφευκτα ή θλίψη στήν ψυχή μας, σε στιγμές πού δέν περιμένομε έμεις.

Ό Άγιος Σιλουανός μάς λέγει μέσα από τήν έμπειρία του: «άν γνώριζαν οι βασιλιάδες καί οι κυβερνήτες των λαων τήν αγάπη του Θεοϋ, δέν θά έκαναν ποτέ πόλεμο. Ό πόλεμος προέρχεται από τίς άμαρτίες κι όχι από τήν αγάπη. Ό Κύριος μάς έδημιούργησε κατά τήν αγάπη του καί μάς παρήγγειλε νά ζοϋμε μέ αγάπη καί ειρήνη». Άς ειμαστε ειρηνικοί, λοιπόν, άς συντρίβομε πρόθυμα τίς παγίδες του πνεύματος τής έχθρας, καί άς συμφιλιώνομε εκείνους πού έχθρεύονται ό ένας τόν άλλον, καί τότε θά έρθει ή χάρη καί ή ειρήνη νά κατοικήσει μέσα μας γιά νά αισθανόμαστε κοντά μας τόν Κύριο Ήησοϋ Χριστό.

ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ

ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟ

Η ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΗΘΟΣ

Γ' ΜΕΡΟΣ (τελευταίο) ΤΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΗΘΟΣ

Αφού αναφερθήκαμε στο Είναι του Προσώπου του Θεού και στο Είναι του προσώπου του ανθρώπου, προκειμένου να εννοήσουμε καλύτερα τον κοινό τρόπο ύπαρξης Θεού και ανθρώπου, στο τρίτο και τελευταίο μέρος της εισήγησής μας θα αποπειραθούμε να παρουσιάσουμε την έννοια του Όρθοδοξου Ήθους.

Κατά το Λεξικό του Μπαμπινιώτη, ήθος είναι η βαθύτερη διαμόρφωση και καλλιέργεια του χαρακτήρα του ανθρώπου, ώστε να συμπεριφέρεται λελογισμένα, με μέτρο και αξιοπρέπεια, σεβόμενος τον έναντι του και τους άλλους.⁴

Όμως στο χώρο της Όρθοδοξης Ανατολής, το πρόβλημα της έννοιας του ανθρώπινου ήθους προχώρησε πολύ πιο βαθειά. Το Όρθόδοξο Ήθος ταυτίστηκε πάντοτε με την αλήθεια του Είναι του ανθρώπου. Το ήθος δεν θεωρήθηκε σαν αντικείμενικό μέτρο για την αξιολόγηση του χαρακτήρα και της συμπεριφοράς.

Όταν μιλάμε για ήθος στην Όρθοδοξία εννοούμε την όρθη διαχείριση της ελευθερίας του προσώπου, προ-

Του Άρχιμ. Παμφίλου Γιαπιτζάκη

κειμένου αυτό να συναντηθεί με την αλήθεια και την πραγματικότητα της ζωής. Και επειδή τό ήθος σχετίζεται άμεσα με την έννοια της ελευθερίας, ήθος έχουν μόνο τά πρόσωπα. Ήθος δέν έχουν τά άτομα. Αύτά δέν είναι σέ θέση νά ζήσουν και νά έκφραστούν με ήθικό ή άνήθικό τρόπο⁵. Στην Όρθοδοξία, λοιπόν, όταν μιλάμε για ήθος, αναφερόμαστε στό γεγονός της σωτηρίας του ανθρώπου. Αναφερόμαστε στή λειτουργία του ήθους, που αποβλέπει στό νά σωθεί ό άνθρωπος και από μεταπτωτικός ύπάνθρωπος νά γίνει σώος, όλόκληρος άνθρωπος, όπως είναι τό πρότυπο Χριστός. Άνέκαθεν ή δίψα του ανθρώπου είναι ή λύτρωση από τά δεσμά του χωροχρόνου, της φθαρτότητας και όχι οί συμβατικές βελτιώσεις του χαρακτήρα και της συμπεριφοράς. Γι' αυτό και στην Όρθοδοξία, όταν μιλάμε για ήθος, εννοούμε την ελευθερία του ήθους από κάθε έκκοσμιευμένη, δηλαδή κοσμική, σχηματοποίηση και συμπεριφορά. Προσεγγίζουμε, τό ήθος πέρα από ιδεολογική και κοινωνική σκοπιμότητα, πέρα από κάθε συμβατική ήθική. Τό

⁴ Βλ. Γ., Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Έλληνικής Γλώσσας, Δεύτερη Έκδοση, Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε., Άθηνα 2002, σ. 723.

⁵ Βλ. Γεωργίου Ί. Μαντζαρίδη, Χριστιανική Ήθική, έκδ. Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 2002, σ. 25-26.

Ὁρθόδοξο ἦθος ἀποβλέπει στό νά κατορθώσει ὁ ἄνθρωπος νά νικήσει τήν ὑποκρισία καί τελικά τό θάνατο.

Ἡ ὁποια ἠθική μπορεῖ νά συμμορφώνει καί νά βελτιώνει, ὁμως δέ σώζει. Ὅσο, λοιπόν, οἱ ἐπιταγές τῆς ἠθικῆς δέν συνδέουν τόν προβληματισμό τους μέ τήν ἀλήθεια τοῦ εἶναι τοῦ ἀνθρώπου καί τῆ σωτηρία του, ἀλλά καταπιεστικά ἐπιμένουν στό πῶς πρέπει νά φαίνεται ὁ ἄνθρωπος, θά παραμένουν μιὰ μεσαιωνική ὑποκρισία, ἓνα ψυχαναγκαστικό σχολεῖο, ἓνα ἀπάνθρωπο προσωπεῖο, μιὰ βιομηχανία κατασκευῆς προβληματικῶν, καταπιεσμένων καί ἀνισόροπων ἀτόμων πού βασανίζονται ἀκατάπαυστα στή ζωή τους καί τελικά ναυαγοῦν, ἐπειδή ἐμπιστεύθηκαν χαλασμένα πλοῖα προκειμένου νά περάσουν τόν Ὠκεανό.

Εὐχαριστιακό καί ἀσκητικό ἦθος

Στήν Ὁρθοδοξία τό ἦθος προσεγγίζεται ὀλοκληρωμένα μέσα ἀπό τήν εὐχαριστιακή καί ἀσκητική ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας.

Τό Εὐχαριστιακό ἢ λειτουργικό ἦθος ἐκφράζεται κυρίως μέσα στή Θεία Εὐχαριστία. Μέσα στήν Εὐχαριστιακή Σύναξη ἐκφράζονται οἱ σχέσεις ἀγάπης καί ἐλευθερίας μεταξύ τῶν Προσώπων ἀνθρώπου καί Θεοῦ. Ὅταν προσερχόμαστε στή Θεία Λειτουργία, μεταφέρουμε ὅλη τήν τραυματισμένη ὑπαρξή μας, τήν ψυχή καί τό σῶμα μας, τίς σκέψεις μας καί τίς πράξεις μας, τίς ἐλάχιστες καλωσύνες μας καί τίς ἀπειρες ἀμαρτίες μας, τίς ἀποτυχημένες προσπάθειές μας καί τίς ἀνεκπλήρωτες ὑποσχέσεις μας. Ὅλη τήν

προσωπική ζωή μας, τά πάντα μαζί μέ τά δῶρα τῆς συμπάσχουσας κτίσης, τά προσκομίζουμε στή Σύναξη τῆς Εὐχαριστιακῆς Κοινότητας, τά προσφέρουμε μέ υἱική διάθεση στόν Πατέρα καί ζητᾶμε νά μᾶς εὐλογήσει. Καί ἡ εὐλογία τοῦ Πατέρα εἶναι ἡ - μέσα ἀπό τήν Εὐχαριστία - μεταμόρφωση τῶν παιδιῶν Του σέ μέλη τοῦ Ἁγίου Σώματός τοῦ Υἱοῦ Του, σέ μέλη τῆς Ἁγίας του Οἰκογένειας. Μέσα στήν Εὐχαριστία - ἡ ὁποία εἶναι κοινωνία ἀγάπης τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ - μεταμορφωνόμαστε καί εἰσερχόμαστε στήν κοινωνία ἀγάπης τῆς Ἁγίας Τριάδας. Πιο συνοπτικά αὐτό λέγεται ἐνχρίστωση καί ἐντριάδωση τοῦ ἀνθρώπου.

Αὕτη εἶναι κάθε φορά στήν Εὐχαριστία ἡ ὑπέροχη δωρεά τῆς Ἀγάπης Του ἡ συνεχῆς ἴαση τῶν πληγῶν τοῦ προσώπου μας. Ὅ,τι γίνεται στήν Εὐχαριστία ἀφορᾶ στήν ὑπερβαση τῆς βιολογικῆς μας ὑπόστασης, στή μεταμόρφωσή μας ἀπό μεμονωμένα ἄτομα σέ κοινωνοῦντα ἐν Χριστῷ πρόσωπα. Ὅ,τι λοιπόν γίνεται στήν Εὐχαριστία ἀφορᾶ στήν ἀποκατάσταση τοῦ προσώπου μας. Στήν Εὐχαριστιακή Σύναξη ὁ Χριστός γίνεται ἡ συλλογική Προσωπικότητα, ἡ ὁποία προσλαμβάνει ἐλεύθερα καί ἐνοποιεῖ χαρισματικά κάθε ἀνθρώπινο πρόσωπο κοινωνώντας το ἀγαπητικά μαζί Του.

Παράλληλα μέ τό Εὐχαριστιακό συνυπάρχει τό ἀσκητικό ἦθος, τό ὁποῖο ἐκφράζει τήν ὀρθή χρήση τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου, ὥστε νά συναντηθεῖ πραγματικά μέ τό Θεό.

Συνέχεια στή σελίδα 101

ΔΙΠΛΩΜΑ ΤΙΜΗΣ

Ὁ Δήμος Θεραπνῶν, διὰ τοῦ Δημάρχου του κ. Ἰω. Ράλλη, ἀπένειμε στό Σεβ. Ποιμενάρχη μας κ.κ. Εὐστάθιο δίπλωμα τιμῆς, γιά τήν προσφορά καί ἀμέριστη συμπαράστασή του στούς δεινῶς δοκιμασθέντες κατοίκους τοῦ ἐν λόγῳ Δήμου, ἀπό τίς καταστροφικές πυρκαγιές τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου.

Ὁ Δήμαρχος κ. Ἰ. Ράλλης ὁμιλώντας κατά τή σεμνή τελετή τῆς ἀπονομῆς τοῦ Διπλώματος στόν ἀξιο Ποιμενάρχη μας, πού ἐγινε στήν ἐδρα τοῦ δήμου, τήν Γκοριτσά, εἶπε μεταξύ ἄλλων τά ἑξῆς: «Στίς στιγμές θλίψεως καί ἀπογοήτευσης, πού νιώσαμε ἐγώ καί οἱ δημότες μου, ἦρθατε σεις νά ἀπαλύνετε τόν πόνο καί τήν ἀπόγνωση τοῦ κόσμου, μέ τήν ἀκάματη παρουσία σας στόν τόπο καταστροφῆς, νά μᾶς ἐμψυχώνετε, δίνοντας κουράγιο, ἠθική καί ὑλική βοήθεια στούς δοκιμαζομένους δημότες μου. Δώσατε νόημα στό ρόλο τῆς Ἐκκλησίας, κάτι πού κάνετε πάντα ἄλλωστε, πού εἶναι ἡ ἀρωγή καί ἡ ἀλληλεγγύη στό συνάνθρωπο ὄχι μόνο στά ἀπλά καί εὐκόλα, ἀλλά κυρίως στά δύσκολα. Ὡς ἐλάχιστη ἐνδειξη τῆς εὐγνωμοσύνης μας, ἐπιτρέψατέ μου νά σᾶς ἀπονεύω ἕνα Δίπλωμα Τιμῆς γιά τή συμβολή σας στίς δύσκολες στιγμές πού ἀντιμετωπίσαμε».

Ὁ Σεβασμιώτατος ἐμφανῶς

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

συγκινημένος μέ τό γνωστό πηγαιό λόγο του εὐχαρίστησε τόν κ. Δήμαρχο, γιά τήν τιμή πού τοῦ ἐγινε καί τόνισε ὅτι ἀπλά ἐπραξε τό καθήκον του πρός τά πνευματικά του τέκνα, ὡς πνευματικός πατέρας καί Ποιμενάρχης τους.

ΝΕΟΣ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ

Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος ἀπένειμε τό ὀφίκιον τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου στό λαμπρό κληρικό καί ἐξαιρετο οἰκογενειάρχη π. Παναγιώτη Παπουλάκο, ἐφημέριο τῆς ἐνορίας τῆς Σκούρας καί ἐπί 12 συναπτά ἔτη ἀκούραστο καί πετυχημένο ὑπεύθυνο τοῦ Προγράμματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας «Βοήθεια στό σπίτι». Ἐπάξια καί δίκαια ὁ Σεβασμιώτατος τοῦ ἀπένειμε τό ὀφίκιον αὐτό, διότι ὁ π. Παναγιώτης εἶναι ἕνας μορφωμένος καί ἐνάρετος κληρικός, ὑπηρετεῖ μέ ζῆλο ἐπί 25 ἔτη τήν ἐνορία του καί μέ τήν καλωσύνη του, τήν ταπεινότητά του καί τήν ἐν γένει ἐπιτυχή ἱερατική του διακονία ἔχει κατακτήσει τίς καρδιές τῶν ἐνοριτῶν του. Εἰλικρινά χαιρόμεθα γιά τήν τιμή, πού τοῦ ἐγινε καί τοῦ εὐχόμεθα ὑγεία καί μακρότητα ἡμερῶν, γιά νά ὑπηρετεῖ ἐπί πολλά ἀκόμη ἔτη τήν ἀγία μας Ἐκκλησία.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Ἐνας ἀκόμη ἐγγαμος ἐκλεκτός νέος μέ ἦθος καί μόρφωση ἔλαβε, διὰ

ΣΧΟΛΙΑ

των τιμών χειρών του Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ευσταθίου, τόν πρώτο βαθμό της Ίερωσύνης, τό βαθμό του Διακόνου. Πρόκειται γιά τόν απόφοιτο της Άνωτέρας Έκκλησιαστικής Σχολής και νύν φοιτητή Θεολογίας Νικόλαο Τσέτσεκα, ό όποίος έχειροτονήθη τήν 14ην Όκτωβρίου στόν Ίερό Ναό του Άγίου Δημητρίου της ένορίας Καλυβίων Σοχάς, πού είναι και ό τόπος της γεννήσεώς του. Ό Ναός ήταν κατάμετος και ό χειροτονούμενος μέ έκδηλη συγκίνηση μίλησε κατάλληλα, ενώ ό Σεβ. Ποιμενάρχης μας μέ χαρά και ικανοποίηση μίλησε επίκαιρα και άπηύμυνε τίς πολύτιμες και πολύπειρες άρχιερατικές του συμβουλές, ώστε ακολουθώντας τες ό νέος διάκονος νά άναδειχθεί άξιος λειτουργός του Ύψίστου. Καί μείς εύχόμεθα από καρδίας στόν π. Νικόλαο, ό όποίος υπήρξε σεμνός και καλός μαθητής μας στό 3ο Γυμνάσιο Σπάρτης, νά εύαρεστήσει Θεόν και ανθρώπους.

ΣΥΝΑΞΗ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Σύναξη των άρχιερατικών επιτρόπων της Ίεράς Μητροπόλεώς μας πραγματοποιήσε τή 2α παρελθόντος Νοεμβρίου ό Σεβ. Μητροπολίτης μας. Κατά τή σύναξη συζητήθηκαν διάφορα διοικητικά θέματα και κυρίως θέματα πνευματικά, πού άφορούσαν στήν

καλύτερη λειτουργία των κατηχητικών σχολείων και στην προετοιμασία των νέων ανθρώπων, πού επιθυμούν νά γίνουν κληρικοί και νά ύπηρετήσουν ένσυνείδητα και εύσυνείδητα τήν άγία μας Έκκλησία.

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

Ίερατική σύναξη πραγματοποιήθηκε στις 19 παρελθόντος Νοεμβρίου στόν Ίερό Ναό του Άγίου Νικολάου Σπάρτης, γιά τίς άρχιερατικές Επιτροπείες Σπάρτης, Καστορείου, Γερακίου, Βρεσθένων, Ξηροκαμπίου, Σκάλας, και Βλαχιώτη. Η σύναξη είχε άντικειμενικό σκοπό τήν άρτιότερη και όρθότερη άντιμετώπιση από τούς ιερείς μας διαφόρων νομοκανονικών ζητημάτων πού άφορούν: 1) Τό μυστήριο του Βαπτίσματος. Ένδεικτικά γιά τή βάπτιση ένηλίκων άλλοδαπών, έτεροδόξων ή άλλοθρησκων, νηπίων άλλοδαπών, έτοιμοθανάτου βρέφους κλπ. 2) Τό μυστήριο του Γάμου. Ό γάμος μεταξύ όμογενών μας, μεταξύ άλλοδαπών όμοδόξων ή έτεροδόξων, περιπτώσεις άνηλίκων. 3) Τή νεκρώσιμη Άκολουθία και ζητήματα όπως ή πολιτική κηδεία, ή κηδεία άβαπτίστου βρέφους, δεδηλωμένου άθέου, αυτόχειρα ή τελέσταντος πολιτικό γάμο.

Προηγήθηκε θεία λειτουργία χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου μας, ό όποίος και μίλησε επίκαιρα και στή συνέχεια ό Γενικός Άρχιερατικός Επίτροπος Πρωτ. Συμεών Παπαγεωργίου έκανε σχετική μέ τά άνωτέρω θέματα ένημερωτική εισήγηση και έπακολούθησε γόνιμος διάλογος, ό

όποιος μέ τήν έμπειρία καί τίς όδηγίες τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κατέληξε σέ πολλά, έπωφελη καί πολύτιμα συμπεράσματα, πού πρέπει όλοι μας νά τά γνωρίζουμε, ώστε νά αντιμετωπίσουμε σωστά τίς διάφορες περιπτώσεις πού τυχόν θά συναντήσουμε.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΜΑΣ

Μεγαλοπρεπώς μέ λαμπρότητα καί ιεροπρέπεια γιορτάσθηκε καί φέτος ή μνήμη τοῦ πολιούχου μας Ὁσίου Νίκωνος τοῦ «Μετανοεῖτε». Οἱ βουλευταί, οἱ ἀρχές τοῦ Νομοῦ καί τῆς πόλεως καί πλῆθος εὐσεβῶν χριστιανῶν ἔδειξαν τήν πίστη τους στόν προστάτη μας ἅγιο καί κατέκλυσαν τόν πανηγυρίζοντα περικαλλῆ Ἱερό Ναό του, συμμετέχοντας μέ θαυμαστή κατάνυξη καί εὐλάβεια τόσο στόν πανηγυρικό πολυαρχιερατικό ἔσπερινό, ὅσο καί στήν πολυαρχιερατική θεία λειτουργία καί στήν ἀκολουθήσασα αὐτῆς περιφορά (λιτάνευση) τῆς Ἱερᾶς εἰκόνας τοῦ Ἁγίου στούς κεντρικούς δρόμους τῆς ὁμορφῆς πόλης μας. Στή φεινή γιορτή τοῦ πολιούχου μας ἔλαβαν μέρος καί λάμπρυναν μέ τήν παρουσία τους, προσκεκλημένοι τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας, οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρος, Σερβίων καί Κοζάνης κ. Παῦλος, Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως κ. Ἱερεμίας, καί Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας κ. Χρυσόστομος.

Κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινοῦ χοροστάτησε καί ἐκέρυξε τό θεῖο

λόγο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἱερεμίας, ἐνῶ τήν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς μίλησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῦλος.

Καί οἱ δύο σεβασμιώτατοι ὁμιλητές ἐντυπωσίασαν τό πολυπληθές ἐκκλησίασμα μέ τόν ἐπίκαιρο, ψυχοφέλιμο καί πρὸς πνευματική χριστιανική ζωὴ προτρεπτικό τους λόγο.

Μετά τήν ὁλοκλήρωση τῆς λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος μέ ἐφευρηματικά, πηγαῖα καί μέσα ἀπό τήν καρδιά του βγαλμένα λόγια εὐχαρίστησε θερμῶς τοὺς σεβασμιωτάτους Ἱεράρχες, τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἀρχῶν, τόν Ἱερό κλῆρο, τοὺς ἐκπαιδευτικούς, τοὺς μαθητές, τή Φιλαρμονική καί ὄλους τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς καί εὐχήθηκε τά βέλυστα παρὰ τοῦ Κυρίου, πρεσβείαις τοῦ προστάτου καί πολιούχου μας Ὁσίου Νίκωνος τοῦ «Μετανοεῖτε».

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΤΟΥΣ 2008

Κυκλοφόρησε καί φέτος καλαίσθητο, ὅπως κάθε χρόνο, τό ἡμερολόγιο μικροῦ σχήματος (τσέπης) τοῦ νέου ἔτους 2008 τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Εἶναι ἀφιερωμένο στό κρυφό σχολειό καί τό ἐξώφυλλό του κοσμεῖ ὁ ὁμώνυμος πίνακας τοῦ Νικολάου Γκύζη. Τό ἡμερολόγιο ἐπιμελήθηκε ἡ ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα καί τά ἔσοδα ἀπό τήν πώλησή του διατίθενται γιά τή λειτουργία τῶν κατασκηνώσεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Η ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΗΘΟΣ

Συνέχεια από τη σελίδα 97

Τό ἦθος τῆς ἄσκησης ἀφορᾷ ὄλο τόν ἄνθρωπο, σῶμα καί ψυχή, ὁ ὁποῖος ἀγωνίζεται καθημερινά καί ἀσκεῖται μέσω τῶν ἐπιλογῶν τῆς ἐλευθερίας του, προκειμένου νά μεταμορφωθεῖ ἀπό ἀπρόσωπο ἄτομο σέ ἀνθρώπινο πρόσωπο. Σκοπός τῆς ὑπαρξῆς του εἶναι ἡ πραγμάτωση τῆς σωτηρίας, τῆς θέωσης. Τό ἀσκητικό ἦθος δέν εἶναι μιά ἀτομική προσπάθεια πού εἶναι ἐγκλωβισμένη στόν ἑαυτό της. Τό ἀσκητικό ἦθος εἶναι προσωπικός ἀγώνας πού ἐξακτινώνεται πρὸς πάντας καί συνιστᾷ ἐκκλησιαστικό γεγονός. Ἀσκητικό ἦθος εἶναι ἡ προσωπική προσπάθεια πού ὡς ἀντίκρουσμα ἔχει τό κοινωνικό ἀνοιγμα τοῦ προσώπου στή ζωὴ τῆς κοινότητας μέσα στή Θεία Εὐχαριστία. Ἀσκητικό ἦθος εἶναι ἡ ἀσκητική προσπάθεια ἐλαχιστοποίησης τῶν μεταπτωτικῶν παρενεργειῶν τοῦ προσώπου, ὥστε νά κατορθωθεῖ ἡ ἐν Χριστῷ ἀγαπητική συνύπαρξη μαζί μέ ὅλα τὰ ἄλλα πρόσωπα - μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Τό ἀσκητικό ἦθος εἶναι τό ἀγώνισμα τῆς ἐλευθερίας, τῆς μετάνοιας, τῆς ταπείνωσης καί τῆς ἀγάπης μέ σκοπὸ τὴν προσωπική εἰσαγωγή μας στή θεωμένη κοινωνία τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Πραγματικά, ἀσκητικό ἦθος καί εὐχαριστιακὸ ἦθος συνυφαίνονται καί δέ νοεῖται τό ἓνα χωρὶς τό ἄλλο.

Δέ νοεῖται ἄσκηση ἐξω ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς κοινότητας οὔτε κοινότητα χωρὶς προσωπική ἄσκηση. Κάθε προσωπική προσπάθεια ἀναφέρεται σέ μιά κοινωνία ἀγάπης, τὴν ἐν Χριστῷ κοινωνία, πού ἀποτελοῦν ὅλα τὰ ἄλλα πρόσωπα. Καί κάθε κοινοτική ἢ συλλογική προσπάθεια ἀναφέρεται μέ ἀγάπη στό κάθε πρόσωπο πού κοινωνεῖ μέ τὴ Σύναξη. Ἐτσι νοιώθουμε ὅλοι πρόσωπα μοναδικά καί ἐλεύθερα, ἀλλὰ ταυτόχρονα βιώνουμε τὴν ἐλευθερία μας μέσα ἀπὸ τὴν ἀγαπητικὴ σχέση μας μέ ὅλες τὶς ἄλλες μοναδικές προσωπικότητες· γιατί, ὅπως τό πρόσωπο δέν μπορεῖ νά νοηθεῖ χωρὶς τὴ μοναδική του ἐλευθερία, ἔτσι δέν μπορεῖ νά νοηθεῖ καί χωρὶς τὴ βίωση τῆς μοναδικότητάς της ἀγάπης. Καί ἀγάπη γιὰ τὸν ἑαυτό μας χωρὶς ταυτόχρονη ἀγάπη γιὰ τὸν ἄλλο ἢ τοὺς ἄλλους ὀδηγεῖ στό θάνατο τοῦ προσώπου.

Μόνο ὁποῖος κατανοεῖ τὴν εὐθύνῃ διαχείρισης τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας μπορεῖ νά αἰσθάνεται τὴν ἀμαρτωλότητά του, τό ἀνεκπλήρωτο χρέος του ἀπέναντι σὲ ἄλλα πρόσωπα. Μόνο ὁποῖος ἀγωνίζεται μέ βαθειά ταπείνωση χωρὶς νά προσβλέπει σέ κάποια ἐπιβράβευση ἢ σέ μιά ἐσωτερικὴ ἱκανοποίηση, πού μπορεῖ νά τὸν κάνει χειρότερο ἀπὸ αὐτό πού ἦταν πρὶν ξεκινήσει, μόνο ὁποῖος νοιάζεται μέ ἀνυπό-

κριτη αγάπη για τη σωτηρία των αδελφών του περισσότερο από τη δική του, μόνο αυτός μπορεί να κοινωνεί ελεύθερα και αγαπητικά με το Θεό. Και έτσι μόνο αυτός - λόγω αυτού του άσκητικού φρονήματος και αυτής της ατελείωτης προσπάθειας - εκφράζει και πραγματώνει το αυθεντικό ήθος της Ὁρθοδοξίας.

Συμπερασματικά, μιλώντας για Ὁρθόδοξο ἦθος ἐννοοῦμε τὸν ἄνθρωπο πού ἔχει ἀντιληφθεῖ τὴν κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν προσωπική του ταυτότητα. Ἐννοοῦμε ἐκεῖνον πού προσφέρεται ὀλόκληρος καὶ ἔτσι μετέχει ἐκούσια, ἀγαπητικά, ὄριμα, ἀνεπιφύλακτα καὶ λειτουργικά στὴν Εὐχαριστιακὴ Σύναξη. Ἐννοοῦμε τὸν κάθε ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ὡς πρόσωπο διαχειρίζεται ἀσκητικά, μὲ σύνεση καὶ μὲ νοῦν Χριστοῦ, τὸ μεγάλο δῶρο τῆς ἐλευθερίας, προκειμένου νὰ ὑπερβεῖ τὰ ἐμπόδια τῆς ὕβρης καὶ τοῦ ψεύδους, τῆς ὑποκρισίας καὶ τῆς πλάνης, τῆς βιολογικῆς φθαρτότητας καὶ τοῦ θανάτου. Τὸ Ὁρθόδοξο ἦθος⁶ πού εἶναι εὐχαριστιακὸ ἦθος καὶ ἀσκητικὸ ἦθος ἐλευθερώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ὀπτασία τῆς ψευδαυτάρκειας καὶ τῆς ψευδοθέωσης, τοποθετώντας τὸν στὴν κατὰ χάριν θεωμένη θέση του, πού δὲν εἶναι ἄλλη παρὰ ἡ προσωπικὴ καὶ ἀγαπητικὴ κοινωνία του μὲ τὸ Θεό.

Παναγιώτατε Ποιμενάρχα μας, σε-

βαστοὶ Πατέρες, πολὺ ἀγαπητοὶ μας φίλες καὶ φίλοι, ἡ γοητευτικὴ περιπέτεια τοῦ ἀνθρώπου προκειμένου νὰ ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τὴν αὐτοαποκτηθεῖσα ἀτέλεια καὶ τρεπτότητά του, ὥστε νὰ ἀνακαλύψει καὶ νὰ ἐνεργοποιήσει τὴν προσωπικὴ του ταυτότητα εἶναι συνυφασμένη μὲ τὴ δίψα του γιὰ τὴν κατάκτηση τοῦ ἀπόλυτου, πού εἶναι ἡ ὄντως ζωὴ. Μοναδικὸς δρόμος ἐπίτευξης αὐτοῦ τοῦ λυτρωτικοῦ σκοποῦ εἶναι ἡ ἐκούσια συμπόρευση καὶ συσταύρωση του μὲ τὸν Ἀναστημένο Χριστό, ὁ ὁποῖος παραμένει τὸ διαχρονικὸ πρότυπο τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Αὐτός, ὡς τὸ μόνο ὀλοκληρωμένο Πρόσωπο δείχνει τὸ δρόμο, τὴν πορεία καὶ τὴν ὀδικὴ βοήθεια, ἡ ὁποία θὰ κατευθύνει μὲ βεβαιότητα τὸν παραπαίοντα ἄνθρωπο πρὸς τὴν ὄντως ζωὴ. Καὶ ὄντως ζωὴ δὲν εἶναι ἄλλη παρὰ ἡ ποθούμενη κοινωνία ἀγάπης τῆς ἀναστημένης Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ. Μιᾶς Βασιλείας τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ προβάλλεται συνεχῶς μέσα ἀπὸ τὰ Ἐσχάτα στὸν ἀνθρώπινο χωροχρόνο μας κάθε φορὰ πού τελεῖται ἡ Θεῖα Εὐχαριστία. Μιᾶς Ἐσχατολογικῆς Βασιλείας πού συνέχεια μᾶς προτρέπει νὰ δηλώσουμε συμμετοχὴ γιὰ μιὰ αἰώνια ζωὴ ἀπόλυτης ἀγάπης καὶ ἐλευθερίας, τῆς ὁποίας συμμετοχῆς ἐλπίζω καὶ εὐχόμαι νὰ ἀξιωθῶμε ὅλοι μαζί. Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ.

⁶ Μὲ τὸν ὄρο Ὁρθόδοξο ἦθος ἐννοοῦμε τὸ λειτουργικὸ ἦθος πού φανεράνει τὴν ἀγαπητικὴ καὶ Εὐχαριστιακὴ κοινωνία τῶν προσώπων μὲ τὸ Θεό, καὶ τὸ ἀσκητικὸ ἦθος πού διαχειρίζεται διακριτικὰ τὴν προσωπικὴ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νὰ κοινωνήσει ἀνυπόκριτα μὲ τὰ ἄλλα πρόσωπα στὴν Εὐχαριστιακὴ Σύναξη.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

**Κατά τό μήνα Σεπτέμβριον 2007
ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. ΕΥ-
ΣΤΑΘΙΟΣ:**

Ἐ λ ε ι τ ο ὕ ρ γ η σ ε τήν 2αν
εἰς τήν πυρόπληκτον ἑνορίαν
Χρυσάφων καί ἐν συνεχείᾳ ἐπε-
σκέφθη πυρόπληκτα σπίτια, τήν
8ην εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν
Ναόν τῆς Παναγίας Γιατρίσσης
Κοκκινόρραχης, τήν 9ην εἰς τόν
πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν Ἁγίου
Λεοντίου εἰς Μονεμβασίαν, τήν
14ην εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν
Ναόν Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυ-
ροῦ Ἀλευροῦς, τήν 16ην εἰς τόν
Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου
Σπάρτης, τήν 20ήν εἰς Γκοριτσάν,
πυρόπληκτον ἑνορίαν, ἐπί τῆ ὀνο-
μαστικῆ ἑορτῇ αὐτοῦ, τήν 23ην εἰς
τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν
τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου τοῦ Γηρο-
κομείου Μολάων καί τήν 24ην εἰς
τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν
Μυρτιδιωτίσσης Δαιμονιάς.

Ἐ χ ο ρ ο σ τ ᾶ τ η σ ε κατὰ
τόν ἑσπερινόν τήν 7ην εἰς τήν
πανηγυρίζουσαν Ἱεράν Μονήν
Φανερωμένης, τήν 14ην εἰς τόν
Ἱερόν Ναόν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος
καί ἔψαλε τοὺς Χαιρετισμούς τοῦ
Τιμίου Σταυροῦ, τήν 19ην εἰς τόν
Ἱερόν Ναόν τῶν Ἁγίων Ἀναρ-
γύρων τῆς ὁμώνυμου Ἐνορίας
(πυρόπληκτος ἑνορία), τήν 20ήν εἰς
τήν Ἱεράν Μονήν τῶν Ἁγίων
Τεσσαράκοντα, τήν 23ην εἰς τόν

πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τῆς
Ἁγίας Θέκλης Ἀμυκλῶν, καί τήν
29ην εἰς τόν Ἱερόν Ναόν Εὐαγγελ-
ισμοῦ Θεοτόκου Βουκουρεστίου.

Ἡ ὕ λ ὄ γ η σ ε τήν 1ην εἰς τόν
Μητροπολιτικόν Ναόν τόν γάμον
τοῦ Ντίμη Πολυχρονάκου καί τῆς
Μαρίας Ἀλιμήση, τήν 8ην εἰς τήν
Παναγίαν Γιατρίσσαν τόν γάμον
τοῦ Νικολάου Σταματάκου καί
τῆς Ἀργυρῶς Γαλάνη καί τήν
ἰδίαν ἡμέραν εἰς τόν Μητροπολι-
τικόν Ναόν τόν γάμον τοῦ Κων/
νου Παπαπολυχρονίου καί τῆς
Κυριακῆς Λαμπράκου μέ τήν συμ-
μετοχὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
Τριφυλίας κ. Χρυσοστόμου, ἀδελ-
φοῦ τῆς μητρὸς τοῦ γαμβροῦ.

Π α ρ έ σ τ η , ὡς ἐκπρόσωπος
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ
τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ.
Διονυσίου καί τοῦ ἀρχιεραματέ-
ως π. Κυρίλλου εἰς τήν ἐν Βου-
κουρεστίῳ ἐνθρόνισιν τοῦ Πατρι-
άρχου Ρουμανίας κ. Δανιήλ, τήν
30ήν.

Π ρ ο έ σ τ η τήν 3ην εἰς Ἀθη-
νας τῆς νεκρωσίμου Ἀκολουθίας
τῆς Κηδείας τῆς μεγάλης Εὐεργέ-
τιδος Εἰρήνης Πορφύρη, τήν 11ην
εἰς Ἀγγελῶνα τῆς Κηδείας τοῦ
Κων/νου Κοκκαλιάρη καί τήν
17ην εἰς τόν Μητροπολιτικόν
Ναόν τῆς Κηδείας τῆς Πηνελόπης
Σολωμοῦ.

Π ρ ο έ σ τ η ὠσαύτως τήν 15ην
εἰς τό Παλαιομονάστηρο τοῦ

Βρονταμά της καθιερωμένης Δοξολογίας και μνημοσύνου υπέρ των σφαγιασθέντων υπό των Τούρκων Βρονταμιτών, ενώ την 26ην παρέστη μετά των Συνοδικών εις την όρκωμοσίαν της νέας Βουλής των Ἑλλήνων.

Ἐτέλεσε τήν 11ην άγιασμόν εις τά Σχολεία ΤΕΕ Σπάρτης, Μουσικόν Γυμνάσιον και Λύκειον και εις τά Νυκτερινά Γυμνάσιον και Λύκειον Σπάρτης, ενώ την 21ην εις τό Δικαστικόν Μέγαρον Σπάρτης επί τη ενάρξει του νέου δικαστικού Ἔτους.

Συμμετέσχε εις τάς έργασίας της Ἱερᾶς Συνόδου, ως Συνοδικός Σύνοδρος, τήν 4ην και τήν 5ην ενώ την 25ην έδίκασε ως Μέλος εις τό Δευτεροβάθμιον Συνοδικόν Δικαστήριον.

Προήδρευσε τήν 13ην του Δ.Σ. του Γηροκομείου Σπάρτης, τήν 28ην του Μητροπολιτικού Συμβουλίου και τήν 4ην της Δ.Ε. της ΕΚΥΟ.

Κατά τό μήνα Ὀκτώβριο 2007.

Ἐλειτούργησε τήν 7ην εις τήν Ἱεράν Μονήν Ἐλώνης κατά τήν επέτειον της Εύρέσεως της θαυματουργοῦ Εικόνας της Θεομήτορος μετά των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Καρυστίας κ. Σεραφείμ, Ἡλιουπόλεως κ. Θεοκλήτου, Πατρῶν κ. Χρυσοστόμου και του οικείου Ἱεράρχου Μαντινείας κ. Ἀλεξάνδρου, τήν 14ην εις τά Καλύβια Σοχᾶς, τήν 21ην εις τόν Καθεδρικόν Ἱερόν Ναόν Ἀθη-

νῶν, αναθέσει της Ἱερᾶς Συνόδου, επί τη όνομαστική έορτή του Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, τήν 23ην εις τόν Μητροπολιτικόν μας Ἱερόν Ναόν (θεία Λειτουργία Ἀγίου Ἰακώβου του Ἀδελφοθέου), τήν 28ην έπίσης εις τόν Μητροπολιτικόν Ἱερόν Ναόν της Εὐαγγελιστρίας Σπάρτης.

Ἐχοροστάτησε κατά τόν έσπερινόν τήν 6ην εις τήν Ἱεράν Μονήν των Ἀγίων Τεσσαράκοντα, τήν 25ην εις τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν του Ἀγίου Δημητρίου Παπαδιανίκων, τήν 26ην εις τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν του Ἀγίου Δημητρίου Κλαδά (κατά τήν Θ. Λειτουργία) και τήν 31ην εις τήν πανηγυρίζουσαν Ἱεράν Μονήν των Ἀγίων Ἀναργύρων Πάρνωνα, ενώ την 20ήν πρόεστη δοξολογίας εις τόν Μητροπολιτικόν Ναόν επί τη έορτή της Ἀστυνομίας.

Ἡύλόγησε τήν 13ην εις τήν Μαγούλαν τόν γάμον της Αἰκατερίνης Γεωργαντώνη και του Σωτηρίου Καρρά, τήν 21ην εις τόν Μητροπολιτικόν Ναόν τόν γάμον του Κων/νου Κοκκοροῦ και της Πετρούλας Τσίπουρα και τήν 28ην έπίσης εις τόν Μητροπολιτικόν Ναόν Εὐαγγελιστρίας τόν γάμον του Δημητρίου Λεπελη ύποψηφίου Κληρικού και της Πασχαλινής Ἀντωνάκη - Γουάρμολς.

Ἐχειροτόνησε τήν 14ην εις τά Καλύβια Σοχᾶς Διάκονον τόν άπόφοιτον της Α.Ε.Σ. Ἀθηνῶν και τελειόφοιτον Θεολογίας κ. Νι-

κόλαον Τσέτσεκαν.

Ἐχειροθέτησε τήν 6ην εἰς τήν Ἱ. Μ. τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Ἀναγνώστην τόν Νικόλαον Τσέτσεκαν, τήν 25ην εἰς τά Παπαδιάνικα Ἀναγνώστας τούς δύο λαμπρούς Ἱεροβάλτες τῆς ἐνορίας κ. Γεώργιον Κούρταλην καί Παρασκευιάν Κουλέντην.

Προέστη τήν 23ην εἰς τόν Ἱ. Ν. τοῦ Ὁσίου Νίκωνος τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας τῆς Κηδείας τοῦ Σπυριδωνος Τζινιέρη ἐγκρίτου δικηγόρου καί νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως.

Ἐπίσης τήν 6ην προέστη εἰς τήν Ἱεράν Μονήν τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα τοῦ ἐτησίου μνημοσύνου τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Γόρτυνος Θεοφίλου.

Συμμετέσχε εἰς τάς ἐργασίας τῆς Ἱεράς Συνόδου, ὡς μέλος αὐτῆς, τήν 4ην καί τήν 5ην καθῶς καί εἰς τάς ἐργασίας τῆς Τακτικῆς Ἱεραρχίας τήν 9ην, 10ην, 11ην καί 12ην.

Προῆδρευσε τήν 8ην Μονίμου Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Μοναχισμοῦ, τήν 22αν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Γηροκομείου Σπάρτης, τήν 23ην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἀσύλου Ἀνιάτων Σπάρτης καί τήν ἰδίαν ἡμέραν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου περιθάλψεως Χρονίως Πασχόντων, τήν 31ην συνεδριάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου καί τήν 10ην συμμετέσχε, ὡς Μέλος, συνεδριάσεως τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ὡμίλησε πρὸς τοὺς πρωτο-

ετεῖς Φοιτητάς τοῦ Πανεπιστημίου Σπάρτης τήν 17ην ἐπὶ τῇ τελετῇ ὑποδοχῆς τῶν πρωτοετῶν.

Κατά τό μήνα Νοέμβριον 2007:

Ἐλειτούργησε τήν 1ην εἰς τον πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων τοῦ Γηροκομείου Σπάρτης, τήν 4ην εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Κων/νου Βαλύρας μετά τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου καί ἐτέλεσαν τά ἱερά Ἐγκαίνια τοῦ προδιαληφθέντος Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς γενετήρας αὐτοῦ, τήν 8ην εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τοῦ ΚΕΕΜ Σπάρτης, τήν 9ην εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Συκέας, τήν 11ην εἰς τό Γεωργίτισιον, τήν 12ην εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Ἀνωγείων, τήν 18ην, τήν 21ην καί τήν 25ην εἰς τόν Μητροπολιτικόν Ναόν Εὐαγγελιστρίας Σπάρτης, τήν 26ην εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τοῦ πολιούχου Ὁσίου Νίκωνος τοῦ «Μετανοεῖτε» μετά τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μαντινείας κ. Ἀλεξάνδρου, Κοζάνης κ. Παύλου, Γόρτυνος κ. Ἱερεμίας καί Τριφυλίας κ. Χρυσοστόμου, καί τήν 30ήν εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου Καρυῶν.

Ἐχοροστάτησε κατά τόν ἑσπερινόν τήν 2αν εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Μυρτέας, τήν 7ην εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερόν Ναόν τῶν Παμμ. Ταξιαρχῶν Νιάτων, τήν

8ην εἰς τόν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Βλαχιώτη, τὴν 20ὴν εἰς τὸ πανηγυρίζον Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἰβήρων εἰς Ἅγιον Ἰωάννην Σπάρτης, τὴν 21ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ πολιούχου μας Ὁσίου Νίκωνος (ἐνθρόνισις τῆς Εἰκόνας καὶ ἐναρξίς ἐβδομάδος τοῦ Ὁσίου Νίκωνος), τὴν 24ην εἰς τὸν ἑορτάζοντα Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης (τῶν Σχολείων), τὴν 25ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ πολιούχου Ἁγίου Νίκωνος (τῆς χοροστασίας προΐστατο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος κ. Ἱερεμίας) καὶ τὴν 29ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου Γουβῶν.

Ἡ ὑ λ ό γ η σ ε τήν 10ὴν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Καλογωνιάς τὸν γάμον τοῦ Δημητρίου Κουδούνη καὶ τῆς Ἑρμιόνης Δημητρακαράκου.

Π ρ ο έ σ τ η τήν 12ην εἰς τὴν Σύρναν Μεγαλοπόλεως τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας τῆς Κηδεΐας τοῦ Πρωτοπ. Παναγιώτου Σμαΐλη, τὴν 21ην εἰς τὸ Ἔλος τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας τῆς Κηδεΐας τῆς Γεωργίας Καρυδόγιαννη, μητρὸς τοῦ Ἐφημερίου Καρύτσης π. Χρήστου καὶ τὴν 30ὴν εἰς τὴν Σκάλαν τῆς Κηδεΐας τῆς Μαργαρίτας Μπούρα.

Ἐπίσης π ρ ο έ σ τ η τήν 18ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ καθιερωμένου Μνημοσύνου τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτου Ἀθανασίου Ματάλα, τὴν 25ην εἰς

τὸν αὐτὸν Ἱερὸν Ναὸν δοξολογίας διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίστασιν καὶ μνημοσύνου διὰ τοὺς 118 ἐκτελεσθέντας ὑπὸ τῶν στρατευμάτων Κατοχῆς εἰς τὸ Μονοδένδρι, ὅπου ἐτελέσθη καὶ Τρισάγιον.

Ἐπίσης ἐ τ έ λ ε σ ε τήν 11ην εἰς τὸ Γεωργίσιον Τρισάγιον διὰ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς Ἀεροπορίας καὶ τὴν 21ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Σύναξιν ἐ π ρ α γ μ α τ ο π ο ί η σ ε τήν 2αν τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτρόπων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τὴν 19ην Σύναξιν Ἐφημερίων τῶν 8 ἀρχιερατικῶν Ἐπιτροπειῶν εἰς τὴν Σπάρτην.

Σ υ μ μ ε τ έ σ χ ε τήν 14ην, τὴν 15ην καὶ τὴν 16ην εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς μέλος αὐτῆς.

Ὡσαύτως τήν 14ην καὶ 15ην σ υ μ μ ε τ έ σ χ ε εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον ὡς ἀναπληρωματικὸν Μέλος καὶ τὸ Δευτεροβάθμιον ὡς τακτικόν.

Π ρ ο ή δ ρ ε υ σ ε τήν 6ην συνεδριάσεως τῆς Δ.Ε. τῆς ΕΚΥΟ καὶ τὴν 29ην συνεδριάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

Κατὰ τὰς ὑπολοίπους ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας ἐδέχθη εἰς τὰ Γραφεῖα Ἐκκλησιαστικά καὶ Δημοτικά Συμβούλια καὶ ἔχοντας ἀνάγκην βοήθειας, ἐνῶ ἐπεσκέφθη κατ' ἐπανάληψιν τὰ Ἰδρύματα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Σπάρτης.

Ἐκ τῆν εἰς διάκονο χειροτονία τοῦ Νικολάου Τσέτσεκα στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου
Δημητρίου Καλυβίων Σοχᾶς. (14-10-07).

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ **“Ο ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ”**

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ: ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ κ.κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
Λυσάνδρου 5 Σπάρτη - Τ.Κ. 231 00

Κωδικός 2589

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΠΡΩΤ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΤΣΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 0,60 εὐρώ ἑτησίως

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΡΟΣ
ΑΡΧΙΔΑΜΟΥ 47 - ΣΠΑΡΤΗ - ΤΗΛ.: (27310) 22242 - 83372

Ἀπό τὴν ἑορτὴ τοῦ
πολιούχου μας Ὁσίου
Νίκωνος τοῦ «Μετανοεῖτε».

Ἄριστερά
ἡ λιτάνευση τῆς Ἱεράς
Εἰκόνας καὶ κάτω
οἱ συμμετασχόντες
σεβ. Μητροπολίτες ἀπὸ
ἄριστερά στὴν πρώτη σειρά
ὁ Τριφυλίας κ. Χρυσόστομος,
ὁ Μητροπολίτης μας
κ. Εὐστάθιος καὶ
στὴ δεύτερη
ὁ Κοζάνης κ. Παῦλος,
ὁ Μαντινείας κ. Ἀλέξανδρος
εὐλογῶν καὶ
ὁ Γόρτυνος κ. Ἰερεμίας.
(Σπάρτη 26-11-07).

